

Remiss: Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95)

Näringsdepartementet har i en remiss bjudit in Umeå kommun att lämna synpunkter gällande förslaget om en ny politik för besöksnäringen.

Övergripande synpunkter

Umeå kommun har fokuserat på de olika åtgärdsförslagens inverkan på kommunen som organisation och det lokala näringslivet med fokus på besöksnäringen.

I utredningen fastslås att kommuner och landsting har en grundlagsfäst självstyrelse. I regeringsformen fastslås att en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte bör gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som föranlett den. Utredningens förslag har stor påverkan på landsting och kommuner eftersom turismen och besöksnäringen till sin natur är lokal och platsbunden. Flera förslag förutsätter engagemang och medverkan från regioner och landsting. Förslagen utgår från en frivillighet för dessa att delta. Det gör att de inte påverkar den kommunala demokratin eller uppgiftsfördelningen mellan staten och kommunsektorn.¹

Det bör påpekas att utredningen i sitt betänkande inte nämner eller involverar hur besöksnäringen lokalt är organiserad. Precis som i Umeå är många destinationer organiserade via olika lokala eller regionala destinationsbolag. Hur dessa kommer att involveras eller beröras av förslagen nämns inte.

Utredning har gjorts på kort tid och utredningen djupdyker i vissa frågor och vissa kapitel är grunda. Flera förslag innebär en fortsatt utredning eller

---

¹ Ett land att besöka, sidan 387.

föreslår att en annan myndighet bör fortsätta utreda vissa frågor och lägga upp en plan för ett fortsatt arbete. Flera förslag bygger på en medverkan från kommuner, regioner, myndigheter, organisationer och näringslivet. Utredningen föreslår i sitt betänkande ett utökat uppdrag till Tillväxtverket.

Umeå kommun ser positivt på utredningens intention att stärka besöksnäringen som export- och jobbmotor i hela landet. Förslagen om nytt övergripande mål, vision och strategi och de strategiska insatsområdena stämmer överens med Umeås utvecklingsarbete. Nedan kommenteras de 52 åtgärdsförslagen närmare.

Särskilda synpunkter på åtgärdsförslagen

Angående förslag 1-10

Umeå kommun stöttar dessa förslag och alternativ 1, vid det eventuella bildandet av en nationell funktion, förordas enligt nedan.

Alternativ 1 till förslaget av bildandet av en ny nationell funktion förordas då involveringen av näringslivet ses som positivt och även de regionala noderna som ger att det lokala, regionala och nationella intresset tillgodoses. Frågan är dock om 4 noder, som föreslås, är rätt antal. Det regionala skillnaderna är stora i landet och detta bör funderas på utifrån hur besöksnäringen i Sverige är organiserat. Förslaget innebär att finansiering ska ske från via Näringsdepartement, Regioner och näringslivet. Frågan är på vilket sätt kommunerna kommer att involveras i detta och om det krävs någon finansiering från dessa? Då förslaget även kräver finansiering från näringslivet så är frågan hur denna finansiering är tänkt att ske.

Besöksnäringen i Umeå finansierar idag en del av destinationsbolaget Visit Umeå och frågan är därför om näringsens involvering bör ske via bolaget. Det är även viktigt att kompetensöverföring mellan de olika noderna och utanför noderna äger rum.

Alternativ 2 är en förminskad version av alternativ ett, men utan noderna.

Alternativ 3 innebär en centraliserad roll till Tillväxtverket och att Tillväxtverkets roll blir att arbeta med utvecklingsstöd istället för projektstöd, dvs ett mer långsikt arbete än idag. Förslaget innebär dock låg involvering och insyn från kommuner och regioner och kan innebära att branschens behov inte prioriteras på rätt sätt.

Angående förslag 11-13

Förslagens fokus på hållbarhet, koppling mellan stad och landsbygd och turismens involvering i samhällsplanering är viktiga delar för en ökad besöksnäring. Eftersom vårt land har stora geografiska skillnader är det viktigt att piloten utformas och följs upp på ett sätt som är relevant för alla destinationer

Angående förslag 14-17

Förslagen har stort fokus på plattformar och inte fokus på digitaliseringen rent allmänt inom branschen vilket branschen har ett mycket stort behov av. Kunskapsinhämtning och utvecklingsförmågan är vital för näringslivet.

Angående förslagen 18-20

Kompetensutvecklingsfrågan har stort fokus och inte kompetensförsörjningen i företagen. Dvs fokus ligger på destinationsorganisationer och offentliga myndighetsutövare. Inga skarpa förslag hur branschens kompetensförsörjningsproblematik kan lösas. Här borde frågan om YH, högre utbildning, attitydförändringar, vidareutbildningar mm behandlas. Kompetensfrågan måste vara med snabbfotad för att passa branschen.

Angående förslag 21-25

Föreslås att Umeå kommun stöttar dessa förslag.

Angående förslag 26

Viktigt att utveckla statistiken, ta fram nya nyckeltal, nya sätt att mäta. Tillväxtverket måste jobba på ett nytt sätt och vara lyhörd för kommunala och regionala behov. Viktigt att det finns statistik som går att jämföra mellan olika destinationer, branscher mm.

Angående förslag 27-30

Viktigt att besöksnäringen på ett effektivare sätt kan använda befintlig infrastruktur. Lagstiftningen måste ses över för att kunna planera för andra grupper än vardagsresor och arbetspendling.

Angående förslag 31-35

Viktigt att kommunerna får möjlighet att påverka detta arbete då dessa påverkas i stort då kommunerna har stort innehav av skyddade miljöer.

Angående förslag 36-41

Stor tonvikt på kulturarv, kulturmiljö och kulturarvsturism. Den samtida kulturen som arkitektur, form, design finns inte med. Viktiga reseanledningar är tex scenkonst, utställningar, musikevenemang, arkitektur, design, film. Inga konkreta förslag hur detta kan stärkas och stödjas. Saknar de ideella föreningarnas engagemang. För att Kulturturismen ska växa behövs även en större affärsutveckling inom näringen.

Angående förslagen 42-44

Inom måltidsturism är det viktigt att de regionala och lokala livsmedelsstrategierna, mikrobyggerierna och areella näringarna inkluderas.

Angående förslag 45-51

Fokus på internationella evenemang och idrottsevenemang. Säkerhetsfrågorna borde ligga på nationell nivå, inte på arrangörerna. Större åtaganden i de ekonomiska garantierna bör ges från staten så att det blir ett delat risktagande. Saknar den ideella föreningarnas engagemang. Behövs även en större affärsutveckling inom evenemang- och mötesarrangörerna.

Angående förslag 52

Hur påverkar detta kommunerna i den kommunala myndighetsutövningen? Regelförenklningar måste ske. Inte en individfråga utan kommunerna måste organisera sig på ett bättre sätt. Staten måste ge kommunerna förutsättningar för att effektivisera sina kontakter med företagen.

Hans Lindberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Margaretha Alfredsson
tillförordnad stadsdirektör